

Raadsplein besluitvormend

Datum 12 maart 2018

onderwerp	Beleidsplan Voorschoolse Voorzieningen
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Flier, Angela (2698)
medeopstellers	Noord, Remco de (2071)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota raad beleidsplan en verordening harmonisatie 05-02-2018 Bijlage: 1. Beleidsplan voorschoolse voorzieningen 2018-2021 Bijlage: 2. De Deelverordening subsidie peuteropvang en VVE gemeente Zwolle Bijlage: 3. 2016-10-10 M7-1 Gezamenlijke aanpak taalachterstand kinderen en ouders

Voorgesteld besluit raad

De raad besluit:

1. In te stemmen met de Beleidsplan Voorschoolse Voorzieningen 2018-2021
2. De subsidie(deel)verordening Voorschoolse Voorzieningen (hoofdstuk 16 ASV) – zoals bijgevoegd in bijlage - vast te stellen.
3. De motie 'Gezamenlijke aanpak taalachterstand kinderen en ouders (M7-1)' hiermee te beantwoorden.

Beslisnota voor de raad

Datum 31 januari 2018

Openbaar

Onderwerp Beleidsplan en verordening Voorschoolse Voorzieningen
Versienummer 1

Portefeuillehouder Jan Brink
Informant Angela Flier (en Remco de Noord)
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon (038) 498 2698
Email A.Flier@zwolle.nl

Bijlagen
1. Beleidsplan Voorschoolse Voorzieningen 2018-2021
2. De Deelverordening subsidie peuteropvang en VVE gemeente Zwolle
3. De motie 'Gezamenlijke aanpak taalachterstand kinderen en ouders (M7-1)

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met de Beleidsplan Voorschoolse Voorzieningen 2018-2021
- 2 De subsidie(deel)verordening Voorschoolse Voorzieningen (hoofdstuk 16 ASV) – zoals bijgevoegd in bijlage 2 - vast te stellen.
- 3 De motie 'Gezamenlijke aanpak taalachterstand kinderen en ouders (M7-1)' hiermee te beantwoorden.

Datum 31 januari 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Door invoering van de wetten 'Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk' en 'Innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK)' zijn de kwaliteit en bekostiging van peuterspeelzalen en kinderopvang vanaf 1 januari 2018 op één lijn gebracht. Het Rijk heeft hiervoor extra middelen vrijgemaakt. In afwachting van deze wetten heeft de gemeente Zwolle eerder al gekozen voor een harmonisatie op kwaliteit en inhoud volgens het harmonisatiemodel van intensieve samenwerking (beleidskader VVE 2010-2015). Wettelijk is per 1 januari 2018 geregeld dat ouders met kinderopvangtoeslag zowel bij kinderdagverblijven als peuterspeelzalen terecht kunnen. Wij hebben uw raad in december met een informatiebrief geïnformeerd over het proces van de harmonisatie in Zwolle en de beoogde invoeringsdatum per 1 september 2018. Met dit beleidsplan wil de gemeente Zwolle ook het financieringssysteem voor gesubsidieerde peuteropvang gelijk trekken met de kinderopvang.

Daarnaast is het nu tijd om het beleid voorschoolse voorzieningen verder door te ontwikkelen om naadloos aan te kunnen sluiten op de beloftes uit de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020: Spelen, leren, werken. Om een doorgaande lijn van spelen, leren en werken te realiseren, hebben wij, in samenwerking met partners vanuit het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, welzijn, GGD, sociaal wijkteam en Stadkamer, de volgende speerpunten uit de onderwijsagenda verwerkt in het beleidsplan, dat nu aan de raad voorligt.

- We investeren in samenwerking tussen voorschool en school zodanig dat er een krachtige doorgaande leerlijn gerealiseerd wordt.
- We voorkomen achterstanden bij jonge kinderen om zodoende alle kinderen mee te laten komen in het onderwijs en goed voor te bereiden op deelname aan de arbeidsmarkt. We voorkomen hiermee laaggeletterdheid op latere leeftijd.
- Door brede toegang tot peuteropvang creëren we de mogelijkheid om ouders te laten participeren in de maatschappij.

Het Zwolse beleidsplan Voorschoolse voorzieningen 2018-2021 is opgesteld vanuit de basisgedachte dat de (ontwikkeling) van het jonge kind voorop staat en dat de te vormen stelsels daaraan ondergeschikt zijn. Deregulering en vrijheid voor professionals neemt hierin een prominente plaats in.

Beoogd effect

Door kinderopvang en peuterspeelzalen in kwaliteit en financiële toegankelijkheid gelijk te trekken, kunnen alle peuters van 2 tot 4 jaar naar een voorschoolse voorziening van hun keuze, wat bijdraagt aan een positieve ontwikkeling en aan een goede start van kinderen op de basisschool. Niet alleen maakt het dit ouders makkelijker om zorg voor hun peuter en (vrijwilligers)werk te combineren, ook kunnen professionals intensief contact met ouders houden, hen helpen bij de ontwikkeling en opvoeding van hun kind en hen verwijzen naar andere professionals als ouders zelf zorg of taalondersteuning nodig hebben.

Argumenten

1.1. De invoering van de harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen vraagt om een lokaal beleidskader.

Datum 31 januari 2018

De harmonisatie, ofwel samensmelting van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, zorgt ervoor dat de kwaliteitseisen voor deze vormen van opvang gelijk worden getrokken zodat onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk meer op elkaar afgestemd kunnen worden.

Het kabinet heeft hiervoor drie doelstellingen geformuleerd:

1. Het versterken van de pedagogische kwaliteit;
2. Eén kwaliteitskader voor alle voorschoolse voorzieningen;
3. Eén financieringsstructuur voor alle werkende ouders.

1.2. In vooruitzicht op de in het regeerakkoord benoemde wetswijziging, wil Zwolle de uren voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) uitbreiden.

Het Rijk heeft in het regeerakkoord van 10 oktober 2017 aangegeven VVE-uren voor doelgroeppeuters te willen uitbreiden naar 16 uur per week. Doelgroeppeuters hebben nu recht op minimaal 10 uur en in Zwolle maximaal 12 uur peuteropvang. In de nieuwe situatie kiest Zwolle ervoor om te anticiperen op het regeerakkoord en invulling te geven aan de wens voor 16 uur opvang voor VVE (doelgroeppeuters). Ook het aantal reguliere opvanguren gaat omhoog. Dit betekent dat alle peuters recht hebben op ten minste 8 uren reguliere peuteropvang, die wordt gesubsidieerd door de gemeente (exclusief de inkomensafhankelijke bijdrage) indien ouders geen kinderopvangtoeslag van het Rijk ontvangen. Alle peuters met een VVE-indicatie, ongeacht de financiële situatie van de ouders, krijgen naast de reguliere 8 uur een extra VVE-aanbod van nog eens 8 uur geheel kosteloos.

1.3. Deze kadernota geeft invulling aan de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020.

De doelstellingen, die in de strategische onderwijsagenda zijn geformuleerd onder de eerste lijn "Spelen, Leren, Werken", zijn in samenwerking met partners verwerkt als ambities in de kadernota:

- Alle Zwolse peuters worden voldoende door hun omgeving gestimuleerd op taal- en sociaal emotioneel gebied, waardoor ze zich van jongs af aan optimaal ontwikkelen en het oplopen van een achterstand voorkomen wordt.

Zodanig dat:

- De verschillen tussen kinderen in hun ontwikkeling gedurende de voor- en vroegschoolse periode kleiner worden.
- De verminderde taal- en opvoedvaardigheden van ouders op tijd worden gesignaleerd, zodat zij doorverwezen kunnen worden naar passende ondersteuning.
- De voorschoolse voorzieningen, basisscholen, gemeente, bibliotheek en welzijn, sluiten goed bij elkaar aan in het kader van de doorgaande ontwikkeling van het kind.

Zodanig dat:

- Kennis over de ontwikkeling, talenten en verleende hulp in het gezin beschikbaar blijft bij overgang van voorschool naar school, voor zowel ouders als betrokken organisaties.
- Er gezamenlijke afspraken worden gemaakt over het volgen van de peuters na deelname aan voorschoolse educatie.
- De bestaande samenwerking tussen opvang- en schoolvoorzieningen wordt bevorderd/geïntensiveerd
- Er wordt met partners in de stad een passende aanpak ontwikkeld voor zorg binnen de peuteropvang, die aansluit op de visie uit de ontwikkelagenda passend onderwijs.

Zodanig dat:

- Zoveel mogelijk peuters mee kunnen (blijven) doen op de voorschoolse voorziening.

Datum 31 januari 2018

- Peuters die zich niet goed ontwikkelen op taal- en sociaal emotioneel gebied, vanwege opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, op tijd gesignaleerd worden en waar nodig doorverwezen naar gespecialiseerde organisaties.
- Er afspraken gemaakt zijn over de registratie, evaluatie en monitoring binnen de peuteropvang.
- Ouders betrokken worden bij de evaluatie en verbetering van de zorg.

1.4. Deze kadernota is opgesteld in samenspraak met betrokken partners uit de stad.

De ambities uit de kadernota zijn opgesteld in samenspraak met partners vanuit het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, welzijn, GGD, sociaal wijkteam en Stadkamer. Voor de verdere uitwerking van de ambities in de kadernota zijn alle kinderopvanginstellingen benaderd. Er is met een tiental geïnteresseerde houders gesproken over de gewenste invulling van het peuteropvangaanbod en de subsidieregeling.

2.1 Voor het uitvoeren van de uitgangspunten in de kadernota is het noodzakelijk om een specifieke deelverordening voor peuteropvang op te stellen.

Het doel van Deelverordening subsidie peuteropvang en VVE gemeente Zwolle is het vaststellen van de hoogte van de subsidies voor voorschoolse voorzieningen (inclusief voor- en vroegschoolse educatie) en de procedures voor het bepalen en innen van de bijdragen die de ouders betalen voor deelname van hun (doelgroep)peuters aan een door de gemeente Zwolle gesubsidieerde voorschoolse voorziening.

De deelsubsidieverordening treedt, voorafgaand aan de start van de harmonisatie op 1 september 2018, in werking per 1 juli 2018. Daarmee worden de aanbieders van voorschoolse voorzieningen in de gelegenheid gesteld aan subsidieaanvraag te doen voor de periode september – december 2018.

Als gevolg van de invoering van de (geharmoniseerde) Wet kinderopvang per 1 januari jl. zijn ouders verplicht kinderopvangtoeslag bij de belastingdienst aan te vragen. Voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag, kunnen de aanbieders van voorschoolse voorzieningen subsidie aanvragen bij de gemeente op grond van de 'Deelverordening subsidie peuteropvang en VVE gemeente Zwolle'.

3.1. Met de beleidsnota Voorschoolse Voorzieningen 2018-2021 geven wij uitvoering aan de motie "Gezamenlijke aanpak taalachterstand kinderen en ouders".

Op 10 oktober 2016 is een motie ingediend om in het te formuleren beleid op basis van de Strategische onderwijsagenda, betreffende voorschoolse voorzieningen, aandacht te geven aan een gezamenlijke aanpak van taalachterstand bij kinderen en hun ouders. Deze beleidsnota onderkent dat het wegnemen van taalachterstanden, niet alleen de kansen voor kinderen vergroot, maar ook voor hun ouders, en daarmee hun mogelijkheden om maatschappelijk te participeren. In de verordening voorschoolse voorzieningen is daarom als een van de subsidievereisten opgenomen dat de medewerkers van de betreffende opvangvoorzieningen intensief contact hebben met ouders en doorverwijzen naar andere professionals als zij zelf zorg of taalondersteuning nodig hebben.

Risico's

Door invoering van de nieuwe subsidieregeling moeten de bestaande subsidiërelaties worden opgezegd.

Het invoeren van de nieuwe subsidieregeling per september 2018 heeft gevolgen voor de subsidiëring van de huidige subsidiepartners. Om te voorkomen dat zij mogelijk hun voorschoolse activiteiten door deze verandering in subsidiëring niet meer kunnen uitvoeren, zijn afspraken gemaakt over de

Datum 31 januari 2018

duurzame overgang naar de nieuwe subsidiesystematiek. Daarmee krijgen zij voldoende tijd om deze transitie naar de toekomstige geharmoniseerde situatie zorgvuldig te doorlopen en is het risico op het ontbreken van voldoende voorschoolse aanbieders afgewend.

Financiën

De harmonisatie kan worden gerealiseerd binnen de huidige door uw raad genoemde financiële kaders.

Doordat alle ouders vanaf 1 januari jl. een beroep moeten doen op kinderopvangtoeslag – waar dit voorheen nog een keuze was – ontstaat er voor de gemeente financiële ruimte om de genoemde uitgangspunten in de kadernota budgetneutraal te kunnen uitvoeren (zoals o.a. extra uren peuteropvang en VVE). Voor ouders blijven de kosten overigens gemiddeld gezien gelijk ten opzichte van de oude situatie.

In onderstaande tabel staan de kosten en baten nader toegelicht:

JAAR	2018	2019	2020	2021
Beschikbaar budget	€ 2.850.000	€ 2.922.340	€ 2.994.680	€ 3.067.020
Benodigd budget peuteropvang	€ 2.667.930	€ 2.533.808	€ 2.395.622	€ 2.261.500
Beschikbaar voor ontwikkelingen w.o. VVE-verbeterplan vanaf 2019	€ 182.070	€ 388.532	€ 599.058	€ 805.520

Het beschikbaar budget is opgebouwd uit drie componenten: de bestaande gemeentelijke middelen voor peuterwerk, de stimuleringsmiddelen ter bevordering van deelname van peuters aan voorschoolse voorzieningen en een groot deel (het VVE-deel) van de Rijksmiddelen voor onderwijsachterstandenbeleid. In deze tabel is de reeds bekende toename van de stimuleringsmiddelen opgenomen. Naar verwachting zal de rijksbijdrage voor onderwijsachterstanden in 2019 hoger uitvallen dan voor 2018. Hiervoor zijn de kaders echter nog niet bekend.

Voor de berekening van het benodigde budget voor peuteropvang en VVE, wordt gerekend met de volgende kengetallen:

Aantal kinderen 2-4 jaar	3.050 kinderen
Waarvan geen kinderopvangtoeslag (14%)	500 kinderen
Waarvan doelgroeppeuters (2,5-4 jaar)	350 kinderen

De begroting is gebaseerd op de veronderstelling dat alle Zwolse peuters (zonder kinderopvangtoeslag) tenminste 8 uur peuteropvang volgen in Zwolle, waarbij tevens geldt dat alle doelgroepkinderen ook daadwerkelijk een VVE-traject volgen én alle peuters uit minimagezinnen afkomstig zijn waardoor de ouders zijn gevrijwaard van een eigen bijdrage voor peuteropvang. In de praktijk zullen niet alle ouders minima zijn en daarom dus ook zelf een inkomensafhankelijke bijdrage doen aan de opvang.

Communicatie

De ambities uit de kadernota zijn opgesteld in samenspraak met partners vanuit het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, welzijn, GGD, sociaal wijkteam en Stadkamer.

Huidige aanbieder Doomijn heeft in de zomer van 2017 aangegeven bezwaar te hebben tegen de mogelijkheid dat andere aanbieders gesubsidieerde VVE programma's zullen gaan aanbieden. Een bestuurlijk gesprek met de wethouder heeft hierover plaatsgevonden, waarin naar Doomijn is uitgesproken dat keuzevrijheid met behoud van kwaliteit voor de ouders het uitgangspunt is. Wij zijn doorlopend met Doomijn in gesprek om deze transitie zorgvuldig te kunnen doorlopen.

Datum 31 januari 2018

Voor de verdere uitwerking van de ambities en uitgangspunten uit in het beleidsplan zijn alle 24 kinderopvanginstellingen benaderd. Er is met een tiental geïnteresseerde aanbieders gesproken over de gewenste invulling van het peuteropvangaanbod en de subsidieregeling. Met de input van deze aanbieders is rekening gehouden in het opstellen van de uitgangspunten en voorwaarden uit het subsidiekader.

Vervolg

In de komende periode tot 1 september 2018 zal de harmonisatie in samenspraak met de aanbieders worden geïmplementeerd. De GGD en consultants van de gemeente zullen daarbij tijdig op de hoogte gebracht worden van de nieuwe subsidiepartners. Gelijktijdig zal gestart worden met een actualisatie van het bestaande beleid voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Dit geactualiseerde beleidskader zal in het najaar van 2018 aan uw raad worden aangeboden.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2018
Kenmerk	42531
Onderwerp	Beleidsplan Voorschoolse Voorzieningen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 06-02-2018

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 maart 2018,

de voorzitter,

de griffier,